

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Commentariorvm, Ac Dispytationvm, In Tertiam Partem Divi Thomae. Tomi Qvinqve

Qui Est Primvs De Sacramentis: In Qvo Ea Continentvr, Qvæ Post
Præfationem Indicantvr

Suárez, Francisco

[Köln], 1619

1 Distinctio huius sacrificij à sacrificio Christi, & antiquis.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-93807](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-93807)

& vna imago potest esse exemplar alterius, quamuis eiusdem rationis sint. Sexto differunt in aliis circumstantiis, vel physicis, vt sunt tempus, locus, hæc vel illa numero, materia panis & vini, & similes: vel moralibus, vt quod cum hoc ritu vel apparatu fiat: nam in hoc Christus fere nihil adhibuit: quia ipse perse non indigebat, & pro Apostolis, vel non erat tempus opportunum, vel ipsi capaces non erant. Constat igitur satis, rotam hanc diuersitatem accidentalem esse.

Ex his autem satis elicitur, quod vltimo est in conclusione propositum: hæc sacrificia saltem numero differre: nam ea, quæ in actione consistunt, si diuersis temporibus tam physicæ, quam moraliter distantibus, & à diuersis causis, & circa diuersas materias, & in diuersis locis fiant: necesse est numero distinguui: ita vero comparantur hæc sacrificia: nam & in actione consistunt, & inter ea tota illa diuersitas reperitur: ideo non satis est, vt res principaliter oblata eadem numero substantialiter sit, vt sacrificia hæc non distinguantur numero: quin potius in nostro sacrificio plures Missæ sunt sacrificia numero diuersa, vt sumitur ex Leone Papa, epistola 81. solum quia, vel diuersis temporibus, vel in distinctis locis, à diuersis personis offeruntur: ergo multo magis reperitur distinctio numerica inter sacrificium cœnæ, & nostrum sacrificium.

Dico secundò: Nostrum sacrificium conuenit cum sacrificio crucis in re oblata, differit tamen in actione & ritu sacrificandi. Tota conclusio sumitur ex Conc. Trident. sess. 21. c. 2. dicente. In diuino hoc sacrificio, quod in Missa peragitur, idem ille Christus continetur, & in cruce immolatur, & in ara crucis semel se ipsum cruento obtulit, & infra. Vna enim eademque hostia, idem nunc offerens Sacerdotum ministerio, qui seipsum tunc in cruce obtulit, sola offerendi ratione diuersa. Et prior pars constat ex dictis, disp. præced. section. 1. vbi ostendimus re oblatam in hoc sacramento esse eundem Christum, qui se in cruce obtulit: & quamquam in accidentibus, seu situ corporis Christi Domini sit aliqua diuersitas: illa tamen ad rationem sacrificij nil refert, vt ex ibidem dictis, & hic in præced. conclus. facile constat. Posteriorem partem declarat bene Algerus, lib. 1. de Eucharist. cap. 16. quia hac ratione vnum horum sacrificiorum, sacrificium est cruentum, & aliud incruentum: hæc enim diuersitas sumpta est ex ritu sacrificandi, nam sacrificium crucis per realem passionem & mortem oblatum est, non quatenus fuit actio parua interficientiū Christum, sed vt fuit passio voluntarie suscepta & oblata, vt in 1. tom. 3. part. circa quæst. 22. D. Thom. late declarauit: nostrum vero sacrificium absq; reali morte per realem consecrationem & præsentiam corporis & sanguinis Christi per modum mysticæ mactationis perficitur. Differunt ergo in ritu sacrificandi: vnde sit, etiam differre in significatione mystica, (quamquam in morali, quæ communis est omnibus sacrificiis, conueniant) nam sacrificium crucis nõ fuit alterius sacrificij representatio, vel imago: sed potius fuit prototypum omnium supernaturalium sacrificiorum: nostrum autem sacrificium, & verum sacrificium est: & representatio illius sacrificij. Præterea differunt aliquo modo in effectu. Nam sacrificium crucis operatum est nostram redemptionem, quoad sufficientiam & aperuit ianuam regni, vt late docuit Paulus in epistola ad Hebræ. Missæ vero sacrificium applicat, quoad efficaciam, fructum illius sacrificij, vt docet. Tridentin. sess. 22. cap. 1. & infra latius dicemus. Ex his autem differentiis secunda de significatione, & tertia de effectu, accidentales sunt, vt facile constabit applicando ea, quæ in prima conclusione diximus.

Circa primam vero de ritu difficultas est, an sufficientes sit ad essentialem, & specificam differentiam inter hæc sacrificia constituendam: nam de differen-

Franc. Suarez Tom. 3.

tia numerica nulla est dubitandi ratio, vt à fortiori patet ex dictis in præcedente conclusione. Quidam ergo Catholici existimant, hanc etiam differentiam in ritu sacrificandi esse accidentalem, non enim audent concedere, hæc sacrificia esse specie & essentialiter diuersa: quia Paulus in epist. ad Hebr. significat, in Ecclesia Christi non esse aliud sacrificium præter illud, quod Christus obtulit: hoc non est verum, si intelligatur de alio sacrificio, solo numero distincto: nam hoc modo, vt certum supponimus, esse nunc in Ecclesia plura sacrificia numero distincta, & inter se, & multo magis à sacrificio crucis: ergo oportet intelligi de sacrificio specie diuerso: ergo illud sacrificium, quod in lege noua est, secundum essentiam & speciem non est aliud à sacrificio crucis: & hoc significare videtur Soto in 4. dist. 13. quæst. 2. ar. 1. dum ait, nostrum sacrificium esse prorsus idem cum sacrificio crucis. Et ratione confirmari potest hæc opinio, nam essentia sacrificij potissimum sumenda est ex re oblata, & ex motiuo seu ratione, sub qua in diuinum cultum offertur: sed in his non differunt hæc sacrificia: ergo illa diuersitas in ritu est tantum materialis & accidentalis. Maior declaratur in primis exemplo, nam, si quis offerat agnum Deo in gratiarum actionem, quod offerat gladio interficiendo, aut alio modo sacrificando illum, accidentarium erit. Ratio autem est, quia sacrificium est actus religionis: & ideo ex obiecto suo & motiuo, sumere debet speciem & essentiam. In contrarium autem est, quia in primis ex testimonio Pauli nihil ad rem præsentem colligi potest: nam, vt supra vidimus, Paulus loquitur de sacrificio oblato ad redemptionem nostram perficiendam & consummandam: vnde iuxta mentem suam non tantum excludit aliud sacrificium specie, sed etiam numero diuersum: alias non recte concluderet, non esse necessarium aliud sacrificium cruentum, seu aliam mortem Christi: loquitur ergo de vnitatem etiam numerica talis sacrificij, iuxta illud: Intrauit semel in sancta æterna redemptione inuenta: non tamen excludit sacrificium, quod offertur ad applicandam redemptionem iam factam, siue hoc diuersum sit numero, siue specie, à priori sacrificio: hoc enim nihil refert ad perfectionem & sufficientiam illius sacrificij, quam Paulus declarare intendit. Deinde, neq; ratio facta sufficere videtur ad specificam & essentialem vnitatem horum sacrificiorum: alias eodem argumento probaretur, etiam diuersitatem in re oblata nihil conferre ad essentialem diuersitatem sacrificij: quia sacrificium est actus virtutis, qui sumit speciem suam ex motiuo operandi, & non ex re materiali, circa quam versatur, si quis det in elemosynam, ad subleuandam necessitatem proximæ, pecunias, panem, aut vinum: actus elemosynæ erit eiusdem speciei, quamuis res donatæ in suo esse specie differant: sic ergo, si quis offerat sacrificium Deo in gratiarum actione, siue offerat agnum, siue Christum, erit sacrificium eiusdem speciei. Ex quo vltèrius sit consequens, nostrum sacrificium non differre specie à veteribus, si sub eodem motiuo virtutis considerentur: & in vniuersum sequitur, omnia sacrificia esse eiusdem speciei, si in eis offerendis feruetur idem motiuum diuini cultus: & ad summum, posse distingui secundum rationes formales ex illis motiuis supra positis, scilicet, quod vel solum in recognitionem diuinæ excellentiæ, vel gratiarum actionem pro beneficiis susceptis, vel ad impetrandum noua, vel in expiationem & satisfactionem pro peccato fiant. Quæ diuersitas per se magis pertinet ad interiores actus, quam ad externum sacrificium visibile, quod potest idem manens omnes illas appellationes recipere per denominationem à diuersis actibus internis. Hæc autem omnia sunt valde absurda, & præter communem modum sentiendi, & loquendi de sacrificio. Quis enim dicat, nostrum sacrificium esse eiusdem speciei cum veteribus? sacer-

liij dotium

Dubitandi ratio.

Ratio diffcultatis in oppositum.

Sicut.

Sacrificium Eucharisticum cum sacrificio crucis in re oblata conuenit, in sacrificij actus modo differt. Concil. Trident.

Algerus.

Dubium.

dotium namq; plus, quam genere differt: ergo & sacrificium.

Dubij enodatio.

Distinctione igitur utendum videtur, potest enim sacrificium considerari, vel precise sub ratione actus virtutis, vel sub ratione externi & sensibilis signi in Dei cultum ordinati. Priori modo procedit ratio facta: & recte concludit, si motuum offerendi idem sit in ratione virtutis, sacrificium etiam esse idem: quia haec ratio magis consistit in interiori actu, quam in exteriori: actus autem interior sumit suam speciem ex motivo operandi: propter quod etiam verum est posse sacrificium externum esse idem, & in ratione virtutis posse diversas denominationes accipere per ordinem ad diversa motiva virtutis, vt in superioribus etiam tactum est, & in sequente sectione amplius declarabitur. At vero, loquendo de sacrificio sub ratione sensibilis signi, prout de eo frequentius loquimur, sic dicendum est, essentiam sacrificij multum pendere ex re sensibili, quae ad offerendum assumitur, & ad significandum imponitur: & consequenter ex ritu etiam sacrificandi, & hoc conuincit argumentum factum. Nam sacrificium propitiatorium legis nouae, & veteris, essentialiter diuersa sunt: & idem est de holocausto, quamuis in motivo virtutis non necessario differant. Item, hoc constare potest ex communi ratione sensibilibus signorum, & rerum artificialium, quae simpliciter ex parte materiae differre censentur, & hoc modo loquela Latina & Graeca censentur simpliciter diuersa, & sacramentis ipsis, quorum essentiam consideramus ex materia & forma, quibus constat. Hoc igitur posteriori consideratione dici potest, differentiam illam in ritu sacrificandi esse essentialem inter sacrificium Christi cruentum & incruentum. Quod patet, quia ille ritus est essentialis, & est omnino diuersus, neq; enim satis est, quod res oblata sit eadem, quia sacrificium non consistit essentialiter in re ipsa permanente, sed in actione circa illam, unde, si actiones sint omnino diuersae rationis, quamuis circa eandem rem materialiter versentur, erunt sacrificia diuersa, sicut in lege veteri, erat sacrificium (agni paschalis) & sacrificium agni, quod (iuge sacrificium) dicebatur, quae erant essentialiter diuersa ex diuerso ritu, quamuis res oblata esset eiusdem rationis, multo autem maior est diuersitas in presente, inter ritum sacrificandi per realem Christi mortem, vel per consecrationem. Quod autem ita simpliciter loquendum sit, probatur ex dictis: quia sacrificium vt sic, magis sumitur pro ritu externo & sensibili, sicut sacramenta. Item, quia sacrificium nostrum, vnum est propter vnum ritum externum, etiam si propitiatorium, vel laudis, aut holocaustum esse possit, ex diuersis motiuis. Praeterea, quia Sacerdotium est diuersum, iuxta diuersum sacrificandi ritum, etiam si sub eadem ratione seu motivo sacrificium offerre possit: & ita distinguimus Sacerdotem secundum ordinem Melchisedech, vel Aaron: ergo similiter sacrificia praecipue dicenda sunt differre ex ritu externo. Quod maxime verum est, quando cum ritus diuersitate aliqua etiam differentia in significatione coniungitur, vt in praesenti contingit, vt satis iam explicatum est.

Sacrificium Eucharisticum, & vetera, essentialiter distincta.

Atq; ex his manet etiam sufficienter expositum, quid intersit inter hoc nostrum sacrificium & omnia antiqua: simpliciter enim dicendum est, essentialiter differre: nam, & in re oblata, & in modo seu ritu offerendi: & in persona principaliter offerente, infinite inter se distat: & praeterea significatione: nam illa Christum, & passionem eius futuram: hoc vero Christum realiter praesentem, passionem vero eius praeteritam representat. Atq; hinc oriuntur aliae differentiae in valore & efficacia, de quibus in sequentibus dicturifumus.

In quo perfectionis gradu sit Missa sacrificium cum alio comparatum.

D Vobis modis possumus perfectionem sacrificij Missae declarare. Primum absolute, in illo considerando omnia, quae ad dignitatem eius spectant. Secundo modo, illud cum aliis conferendo: vtrumque ergo breuiter praestabimus. Circa priorem ergo partem est rursus considerandum, in sacrificio reperiri, vt paulo antea dicebamus, & exteriorum rituum sensibilem, & significationem, & honestatem virtutis. Dicendum est ergo, in his omnibus habere sacrificium Missae maximam quandam excellentiam & dignitatem, nam primo, quod ad ritum attinet, res oblata est infinitae dignitatis: modus autem offerendi in se, & quoad substantialitatem suam (vt sic dicam) est maxime supernaturalis & diuinus: quoad sensibilem vero actionem est simplicissimus, mundissimus, & facilissimus: nihil ergo amplius in ritu sacrificandi ad perfectionem eius desiderari potest. Secundo, quod pertinet ad significationem, est etiam in hoc sacrificio suprema, quae esse potest, tam in rebus significatis, quam in modo significandi. Est etiam expressa quaedam, & viva imago passionis Christi: & consequenter Incarnationis, & aliorum Christi mysteriorum: quibus nihil altius & excellentius operatus est Deus. Et (quod mirabilis est) haec ipsa met significatio in media alia actione diuina prorsus ac supernaturali, per quam eadem res, quae vno modo significatur, alio modo fit realiter praesens, & sub eisdem signis sensibilibus contenta. Vnde etiam fit, vt diuina virtus & sapientia in huiusmodi sacrificeatione perfectissime manifestetur. Ac deniq; in ordine etiam ad offerentem hoc sacrificium, quantum in se est, significatimum valde religiosum erga Deum: & ad Christum maxime gratum, nam hic fit perfectissima quaedam professio diuinae potentiae & dominij in omnem creaturam, quam ad nutum voluntatis suae vnico verbo transmutare potest: fit etiam eximia quaedam confessio supremae excellentiae & maiestatis, quae tanta est, vt res infiniti valoris, ei debeat in sacrificium offerri. Fit deniq; grata commemoratio beneficiorum Christi, & charitatis erga humanum genus: est ergo sacrificium hoc in sua significatione perfectissimum. Omitto efficaciam & valorem, de quibus inferius dicendum est. Tertio, quod spectat ad honestatem virtutis: reperitur in hoc sacrificio conuictio bonae omnia, quae in aliis sacrificijs diuina reperiebantur, vt in superioribus tactum est, & nunc breuiter explicatur, nam in primis hoc est honorarium sacrificium, quod alio modo (holocaustum) dici solet, vt dicitur ex his, quae nunc diximus, satis patet: na prima ratio sacrificij est adtribuendum Deo honorem, illi proportionatum, quantum homo potest, ad huc autem finem aptissima sunt omnia, quae in hoc sacrificio intenterueniunt, praesertim principale offerens, res oblata, & modus offerendi: ex perfectione ergo eius satis constat, hunc esse primarium finem huius sacrificij, quod, & verbis, & factis, quantum potest, Ecclesia declarat in modo offerendi hoc sacrificium: nam hoc maxime pertinet ad perfectionem & sanctitatem ipsius. Secundo, est hoc sacrificium laudis & gratiarum actionis, vt eodem fere discursu facile ostenditur, & tradidit Trident. sess. 22. c. 2. idemq; docuit Dionys. c. 3. de Eccles. Hierarch. part. 3. & August. in Enchiridio. c. 209. & epist. 120. & lib. 20. cont. Faust. cap. 21. & lib. 1. cont. aduersus leges & Prophetas. c. 18. vbi de hoc sacrificio exponit illud Pl. 49. Sacrificium laudis honorificabit me: dicens. Quod est sacrificium laudis, nisi gratiarum actio? aut vnde Deo maiores gratiae sunt agenda, quam per Christum Dominum nostrum? quod facit fideles Ecclesiae sacrificio. Hinc etiam Iren. l. 4. cont. haeres. c. 32. dicit: inuituile Christum